

30.oktober 2008

EFFEKT AF HØJERE RENTESPÆND TIL EUROOMRÅDET

Det danske rentespænd til euroområdet er udvidet betragteligt i forbindelse med den finansielle krise. Der er i dag en forskel mellem de korte 3 måneders renter på 1 procent enhed, mens der på en 10-årig statsobligation i dag er en renteforskel på god ½ pct.enhed. De foregående år har der været et rentespænd på ca. 0,1 pct.enhed for både den korte og den lange rente. Uroen afspejler sig i, at der har været pres på den danske krone, hvorfor Nationalbanken har været nødsaget til at øge den pengepolitiske rente. Der er i dag et rentespænd mellem ECBs pengepolitiske rente og den danske på 1,75 pct.enheder, jf. appendiks.

I dette notat regnes på de samfundsøkonomiske og familieøkonomiske konsekvenser af det øgede rentespænd.

Samfundsøkonomiske konsekvenser af en højere rente

Tabel 1 viser de samfundsøkonomiske konsekvenser af, at rentespændet for den korte- og lange rente holder sig på det nuværende niveau gennem resten af 2008 og i 2009 og 2010. Der sammenlignes med situationen, hvor vi havde et rentespænd som det, der er set de foregående år (2006 og 2007). Som det fremgår, påvirkes beskæftigelsen negativt med knap 5.000 personer næste år og godt 13.500 personer i 2010. BNP-niveauet reduceres med 0,3 pct. næste år og med 0,7 pct. i 2010. Det lavere BNP skyldes effekter via privat forbrug, huspriser og investeringer. Samtidig belastes den offentlige saldo negativt med op imod 11 mia.kr.

Tabel 1. Samfundsøkonomiske konsekvenser af højere rentespænd frem til og med 2010

	2008	2009	2010
Beskæftigelse, niveau 1.000	-0,6	-4,8	-13,7
BNP, niveau pct.	0,0	-0,3	-0,7
Privat forbrug, , niveau pct.	-0,1	-0,3	-0,8
Boliginvesteringer, niveau pct.	-0,1	-1,1	-3,5
Erhvervsinvesteringer, niveau pct.	-0,2	-1,4	-3,2
Boligpriser, niveau pct.	-0,6	-3,0	-4,5
Offentlig saldo mia.kr	0	-2	-11

Anm.: Der er regnet på en situation, hvor den korte rente ligger 0,9 pct.enheder højere end normalt og den lange rente ligger knap ½ pct.enhed højere end normalt fra 4. kvartal 2008 til 4. kvartal 2010.

Kilde: AE pba. beregninger på ADAM.

Tabel 2 viser de samfundsøkonomiske konsekvenser af, at rentespændet for den korte- og lange rente holder sig på det nuværende niveau gennem resten af 2008 og igennem hele 2009. Det svarer til, at vi i hele 2010 igen har et normalt rentespænd. Som det fremgår af tabellen, er effekterne de samme i 2008 og 2009, mens effekterne kun dæmpes lidt i 2010. Det skyldes, at det tager tid for renteændringer at forplanter sig ud i samfundsøkonomien.

Tabel 2. Samfundsøkonomiske konsekvenser af højere rentespænd frem til og med 2009

	2008	2009	2010
Beskæftigelse, niveau 1.000	-0,6	-4,8	-11,3
BNP, niveau pct.	0,0	-0,3	-0,6
Privat forbrug, , niveau pct.	-0,1	-0,3	-0,6
Boliginvesteringer, niveau pct.	-0,1	-1,1	-3,0
Erhvervsinvesteringer, niveau pct.	-0,2	-1,4	-2,3
Boligpriser, niveau pct.	-0,6	-3,0	-2,0
Offentlig saldo mia.kr	0	-2	-11

Anm.: Der er regnet på en situation, hvor den korte rente ligger 0,9 pct.enheder højere end normalt og den lange rente ligger knap ½ pct.enhed højere end normalt fra 4. kvartal 2008 til 4. kvartal 2009.

Kilde: AE pba. beregninger på ADAM.

Konsekvenser for en LO-familie

Tabel 3 viser konsekvenser af, at Danmark står udenfor eurosamarbejdet for en LO-familie med 2 børn i ejerbolig. Familien, der bor i ejerbolig til 2,0 mio. kr. og har lånt 1,2 mio. som et flexlån – også kaldet rentetilpasningslån, taber tydeligt penge på et højere rentespænd.

Tabel 3. Tab for en LO-børnefamilie ved 1 procent rentespænd ifht. Euro-samarbejdet. 2009

	Rente på F1 flexlån	Årlige rente- udgifter	Disponibel indkomst	Månedlig disponibel indkomst
	Pct.	Kr.		
Nuværende Eurosamar- bejde	6,0	72.000 kr.	278.100	23.175
Forskkel	5,0	60.000 kr.	286.100	23.800
	1,0	12.000 kr.	8.000	625

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriets Familietypemodell.

Anm.: Det antages, at familiens bolig er vurderet til 2,0 mio. kr., og familien har optaget et flexlån på 1,2 mio. kr. Familien har to børn, ét i daginstitution og ét i SFO. Familien har en årlig bruttoløn på 635.000 kr. i 2009-priser. Det antages, at SP-ordningen stadig er suspenderet i 2009.

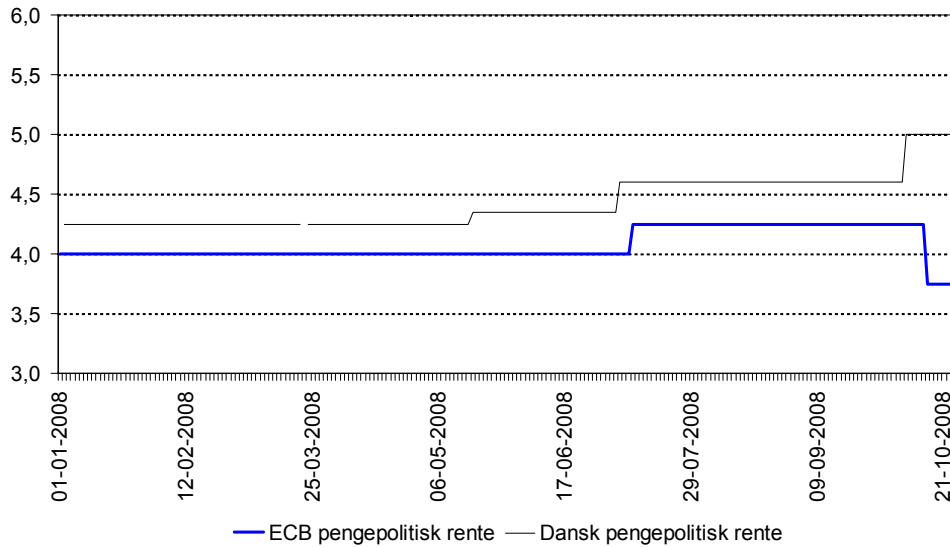
Da renten på et flexlån fastsættes ultimo året før, ser det på nuværende tidspunkt ud til, at familien må betale en rente på 6,0 procent i 2009 af deres lån¹. Hvis Danmark havde været med i euro-samarbejdet kunne den i stedet

¹ Kilde: rd.dk, ved et F1 rentetilpasningslån

have forventet en rente på 5,0 procent. Tabellen viser, at familien taber 12.000 kr. om året i direkte renteomkostninger før skat ved, at Danmark står udenfor samarbejdet. Efter skat svarer dette til, at familien i 2009 mister 8.000 kr. eller 625 kr. pr. måned.

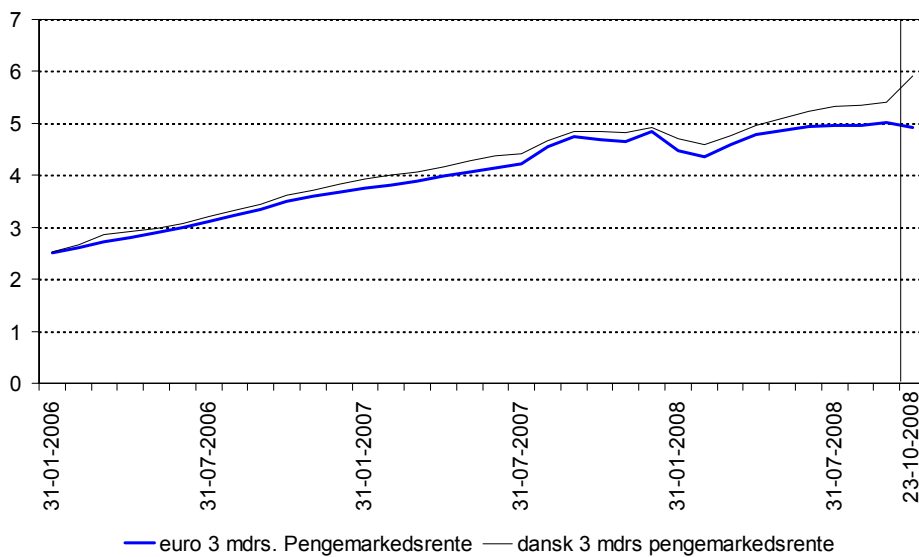
Appendiks 1. Rentefigurer

Pengepolitiske renter ECB og Danmarks Nationalbank, procent



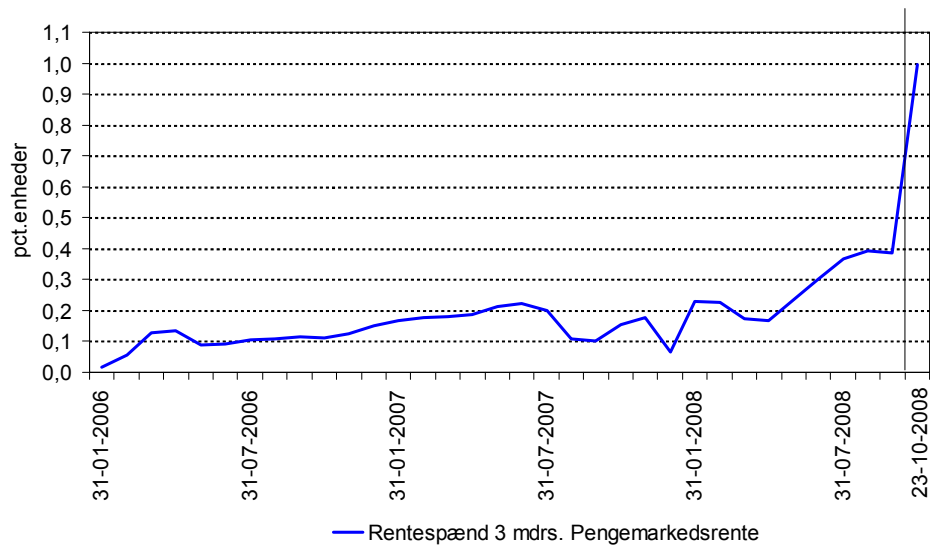
Kilde: AE og ECOWIN.

Udvikling i korte pengemarkedsrenter (3 mdr.) Danmark versus euroområdet 2003-2008, procent



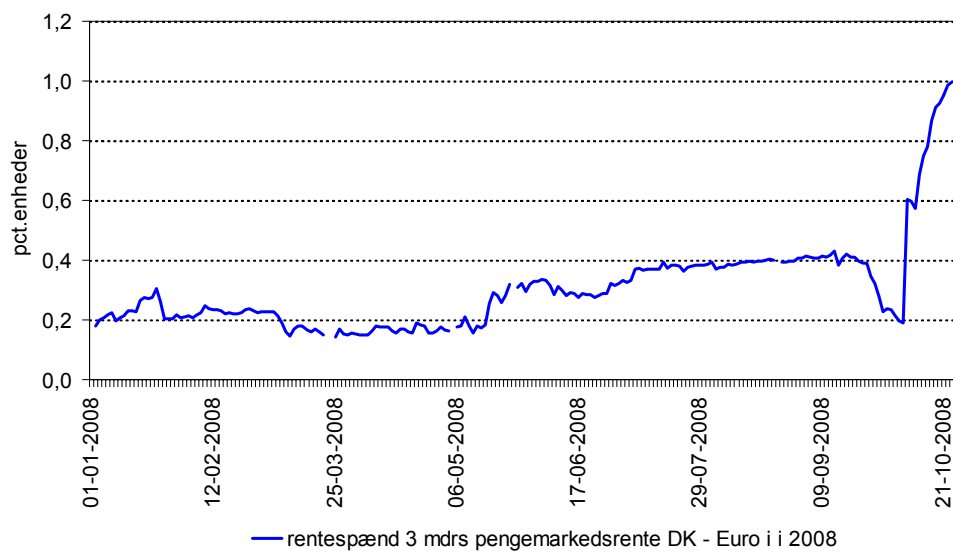
Kilde: AE og ECOWIN.

Udvikling i korte rentespænd pengemarkedsrenter (3 mdr.) Danmark versus euroområdet i 1993-2008, procentenheder



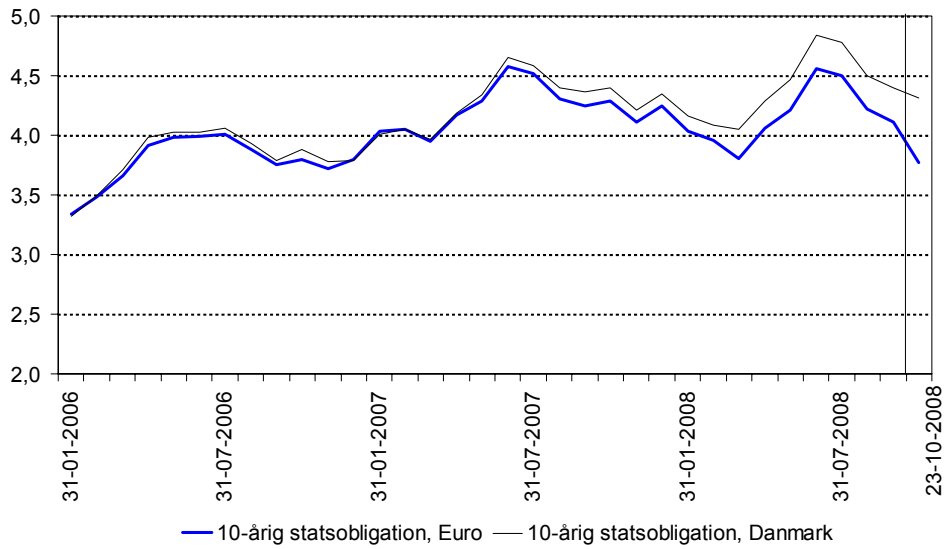
Kilde: AE og ECOWIN.

Udvikling i korte rentespænd pengemarkedsrenter (3 mdr.) Danmark versus euroområdet i 2008, procentenheder.



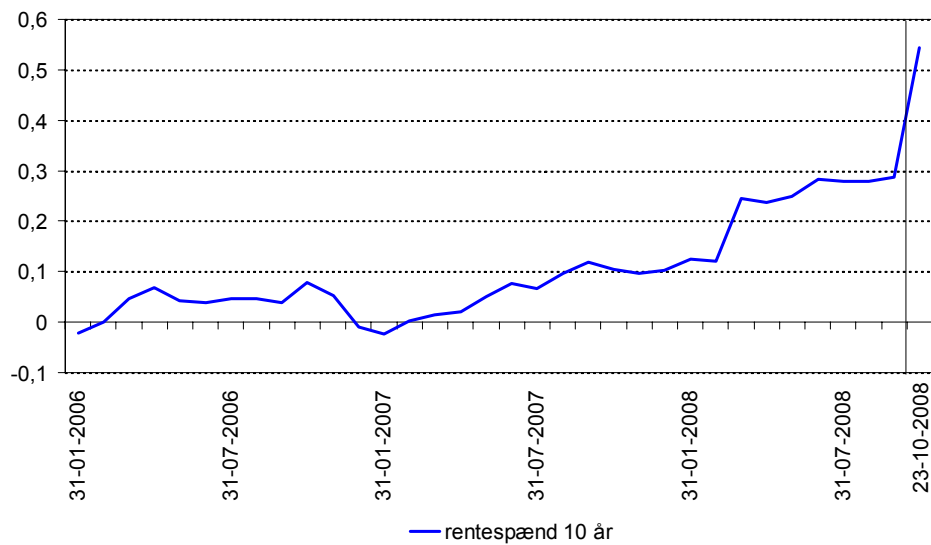
Kilde: AE og ECOWIN.

Udvikling i lange renter (10 årig stat.) Danmark versus euroområdet 2003-2008, procent



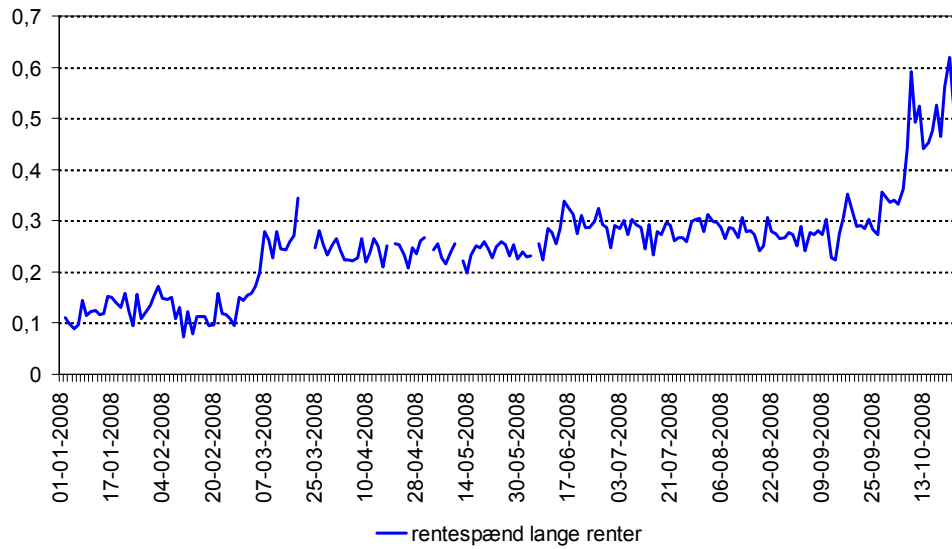
Kilde: AE og ECOWIN.

Udvikling i rentespænd lange renter (10 årig stat.) Danmark versus euroområdet 2003-2008, procentenheder.



Kilde: AE og ECOWIN.

Udvikling i rentespænd lange renter (10 årig stat.) Danmark versus euroområdet i 2008, procentenheder.



Kilde: AE og ECOWIN.